

Onderwerp: Wijziging instemmingsbesluit aardgaswinning Pernis-West
Dossiernummer: 1429

Gevraagd besluit:

- De brief met het advies van Delfland inzake de wijziging van het instemmingsbesluit Pernis-West te sturen naar het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
- De VV te informeren middels bijgevoegde brief
- De portefeuillehouder te mandateren om de brieven aan te passen na bespreking in het college op 11 juni 2019

1. Probleemstelling - context

Op 13 mei heeft het Minister van Economische Zaken en Klimaat Delfland verzocht om advies uit te brengen inzake het ontwerp instemmingsbesluit rond de aardgaswinning op de locatie Pernis-West. De deadline voor reactie is 17 juni 2019.

2. Beoogd effect

Uitbrengen van advies aan EZK inzake het ontwerp instemmingsbesluit rond de aardgaswinning op de locatie Pernis-West binnen de gestelde termijn.

3. Kernboodschap

Delfland brengt advies uit inzake de wijziging van het instemmingsbesluit Pernis-West. Hoewel wij elke activiteit die leidt tot extra bodemdaling kritisch beschouwen, blijven de gevolgen voor ons gebied beperkt en kunnen we daarom instemmen met de voorgestelde wijziging.

4. Historie - eerdere besluitvorming

De recente historie ten aanzien van diverse initiatieven van de NAM in het beheergebied van Delfland.

- VV brief 19 januari 2016, DMS 1238346: informeren van de VV over de plannen van de NAM en de werkwijze van Delfland
- D&H van 1 maart 2016, zaaknummer 48048 (Verkenning NAM, gasboring Maasland): aanbieden van de verkenning aan het college en voorstel om het initiatief tot een complex project van derden te bestempelen en de interne organisatie hierop in te richten.
- D&H van 29 augustus 2017 : Beantwoording vragen Natuur en PvdD.
- VV brief van 28 augustus 2017, DMS 1326861: informeren van de VV over het besluit van de NAM om het initiatief voorlopig niet door te zetten.
- D&H 20 maart 2018, en brief aan de VV (DMS 1347437) mbt de rapportage Effecten watersysteem bodemdaling gaswinning Maasluis en de daarin gevolgde werkwijze.
- D&H 3 april 2018 Wijziging winningsplan Gaag-Monster, brief aan het ministerie van EZK dms 1348282 informatieve brief aan de VV dms 1348281

5. Regelgeving en Beleid

Het Ministerie van Economische Zaken is bevoegd gezag inzake de Mijnbouwwetgeving. Verder is hier de Waterwet van toepassing.

Beleid: Het thema bodemdaling is een speerpunt in het Waterbeheerplan

2016-2021. In het Bestuursakkoord 2019 is opgenomen dat de strategie voor bodemdaling verder wordt ontwikkeld.

6. Financiën

Nvt.

7. Duurzaamheid

Het voorstel raakt niet één van de meetbare doelen van Delfland rond duurzaamheid.

8. Organisatorische en personele consequenties

Nvt.

9. OR/GO

Nvt.

10. Risico- en beheersmaatregelen

Als Delfland geen gebruik maakt van de adviesbevoegdheid kan de indruk worden gewekt dat Delfland niet zorgvuldig is omgegaan met dit dossier. Het advies is daarom om wel gebruik te maken van de adviesbevoegdheid.

11. Communicatie (in- en extern)

Voorstel om de VV te informeren middels een brief.

Gezien de geest van het bestuursakkoord zou een verkennende bespreking met de VV over hoe om te gaan met de betrokkenheid van de VV bij adviesvragen van andere overheden met een korte adviesperiode.

EZK zal het definitieve instemmingsbesluit bekend maken.

12. Bekendmaking en vervolgprocedure

Na het inwinnen van alle adviezen zal EZK een definitief besluit nemen over het instemmingsbesluit. Vervolgens wordt het besluit ter inzage gelegd. Dit besluit is vatbaar voor bezwaar bij de minister van EZK en daarna voor beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

13. Bevoegd orgaan

Het college is bevoegd om een advies richting het ministerie van EZK te geven, conform het Delegatiebesluit 2019, artikel 2, lid 18, aanhef en onder c.

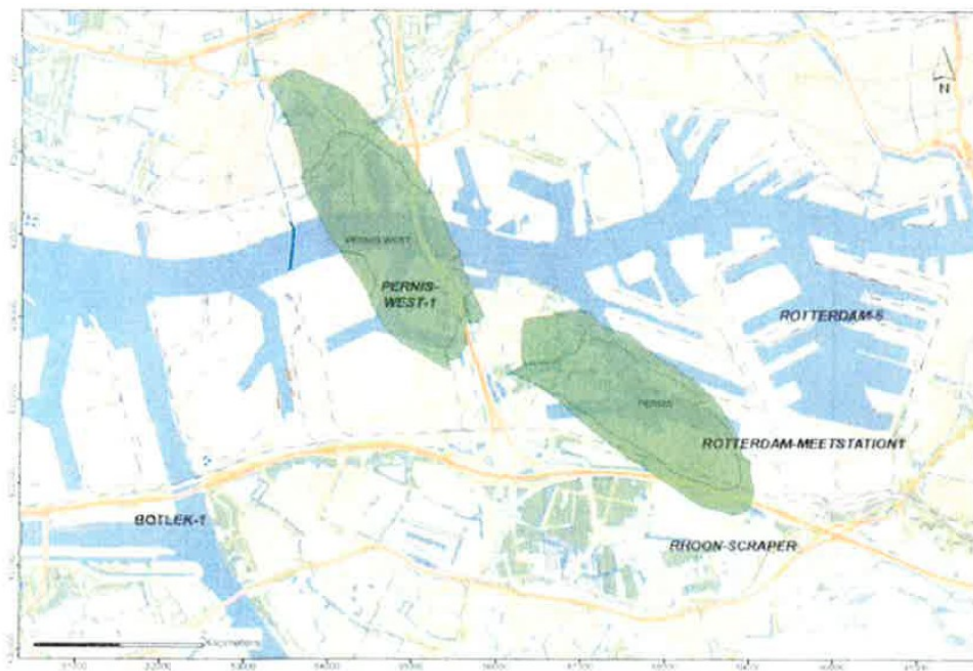
14. Toelichting

Aanleiding:

Op 13 mei 2019 heeft het Ministerie van EZK Delfland als decentrale overheid om advies gevraagd inzake de concept-wijziging van het instemmingsbesluit Pernis West. Verzoek is om voor 17 juni 2019 te reageren.

Waar gaat het om?

Het gaat hier om een aardgaswinning gelegen in Pernis. Delfland wordt als decentrale overheid om advies gevraagd omdat de bodemdalingsschotel verbonden met deze winning deels door Delfland loopt. In de figuur hieronder wordt de ligging van het gasveld weergegeven. De winningslocatie bevindt zich in Pernis. De bodemdalingsschotel heeft een ruimere contour dan het gasveld.

Locatie gasveld Pernis West. Bron Winningsplan Pernis-West 2009

Mijnbouwwetgeving:

Bevoegd gezag is het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De Minister maakt de afweging of het winnen van aardgas (en andere delfstoffen) op een bepaalde locatie toelaatbaar is of niet. Technische adviesorganen zijn Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Technische Commissie Bodembeweging (Tcbb) die de facto expertise vanuit TNO inschakelt.

De recente wijziging van de Mijnbouwwet heeft gezorgd voor een grotere betrokkenheid van decentrale overheden bij alle besluiten rond aardgaswinning. Sindsdien wordt Delfland om advies gevraagd. Dit is bijvoorbeeld in 2018 gebeurd met de wijziging van het winningsplan Gaag-Monster en gebeurt nu dus met de wijziging van het instemmingsbesluit Pernis-West.

Aardgaswinning binnen Delfland

Het winnen van koolwaterstoffen (olie en gas) binnen Delfland vindt al plaats sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw. De concessie van Rijswijk (tegenwoordig vergunning van Rijswijk) was een van de eerste concessies die het rijk verstrekke aan de NAM.

De aardgaswinning is vooral in de jaren tachtig opgestart. Momenteel bevinden zich op diverse locaties binnen Delfland winningsinstallaties. Een prominente locatie is gelegen bij Maasdijk, langs de A20. Hier bevinden zich putten waaruit aardgas wordt gewonnen, een opwerkingsinstallatie en de voorziening om het gas via een leidingstelsel verder te transporteren voor gebruik.

Omdat de winning al geruime tijd plaatsvindt is het meeste gas in de regio gewonnen en zullen diverse locaties tussen nu en 2030 sluiten omdat er dan geen gas meer uit te winnen valt.

Hoe is Delfland in het verleden omgegaan met aardgaswinning?

In 2014 nam de NAM het initiatief om een nieuwe winning te starten in Midden Delfland. Hiervoor was een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Delfland is toen betrokken vanuit het advies in het kader van de watertoets. Vanwege de omvang en complexiteit is dit dossier als "complex plan van derden" ingericht.

In dit traject is veel kennis omtrent de gevolgen van aardgaswinning voor ons gebied opgedaan. Bovendien heeft het college een duidelijk standpunt ingenomen inzake tijdstip en wijze van compensatie van de gevolgen van bodemdaling als gevolg van een nieuw initiatief.

Samen met de betrokken gemeenten, de provincie, de NAM en adviesbureau Royal Haskoning DHV is toen een onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de bodemdaling ten gevolge van aardgaswinning voor het waterbeheer. Bovendien is toen een methode ontwikkeld om de kosten voor compensatie voor het waterschap te bepalen. Deze methode wijkt af van de praktijk in de rest van het land waarin compensatie pas besproken wordt na optreden van de schade. Delfland heeft toen een eigen, duidelijke koers gevaren en richting de NAM dezelfde voorwaarden gehanteerd als voor andere initiatiefnemers, namelijk van tevoren de consequenties in beeld brengen en afspraken over compensatie maken. In 2017 besloot de NAM om dit initiatief te stoppen, om bedrijfseconomische redenen.

De opgedane kennis en ervaring komt goed van pas bij de adviesverzoeken vanuit EZK. Hieronder een toelichting op de aspecten risico op bevingen en bodemdaling voor ons gebied.

Bevingen

De aardbevingen ten gevolge van gaswinning in Noord-Nederland hebben geleid tot een maatschappelijk debat en verandering in de visie op gaswinning. Bij de recente wijziging van de Mijnbouwwet zijn rond het optreden van bevingen als gevolg van gaswinning ("geïnduceerde" bevingen) dan ook aanscherpingen in de wet opgenomen. Het gaat om monitoringseisen: het KNMI plaatst extra sensoren die bovendien gevoeliger zijn dan de oude modellen. Bovendien moet de NAM (en andere "operators") een risicobeheerplan opstellen voor het geval zich een beving als gevolg van aardgaswinning voordoet.

In Zuid Holland is nog nooit een beving ten gevolge van aardgaswinning waargenomen. Vanzelfsprekend gelden ook hier de nieuwe monitoringseisen en andere verplichtingen. Daaruit kan de indruk ontstaan dat het feitelijk risico op bevingen is toegenomen ten opzichte van het verleden. Dit is niet het geval. Dit wordt bevestigd door Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Technische Commissie Bodembeweging/TNO.

Bodemdaling

Aardgaswinning leidt tot bodemdaling door samendrukking van de diepere aardlagen als de druk van het gas door de winning afneemt. In het kader van klimaatadaptatie en een duurzame inrichting van het gebied is er toenemende aandacht voor de effecten van bodemdaling in algemene zin en de mogelijkheden om de bodemdaling te vertragen.

Ten behoeve van besluitvorming rond aardgaswinning door EZK moet de NAM, als aanvrager, een actuele prognose van de te verwachten bodemdaling door aardgaswinning opstellen en verwerken in de aanvraag. Deze bodemdalingsprognose wordt geverifieerd door Sodm en de Tcbb. Deze adviesorganen moeten hier expliciet een uitspraak over doen.

De nauwkeurigheid waarmee bodemdaling kan worden toegeschreven aan aardgaswinning, en dus niet aan andere oorzaken, bedraagt 2 cm. Dit wordt onderschreven door de experts, bv de experts van Deltares die destijds betrokken waren bij het traject in Midden Delfland. Om deze reden worden de bodemdalingscontouren in de rapportages en prognoses bij aardgaswinning in stappen van 2 cm weergegeven. Bij een nog te verwachten bodemdaling van 2cm of minder is er niet echt een grond om een negatief advies uit te brengen.

Wel of niet gebruik maken van de adviesbevoegdheid?

We hebben als Delfland de keuze om wel of niet gebruik te maken van de adviesbevoegdheid. Als we dit wel doen, dan wordt ons advies in samengevatte vorm opgenomen in de tekst van het wijzigingsbesluit, samen met alle andere uitgebrachte adviezen.

Transparantie richting de VV

In het Bestuursakkoord 2019 zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop het college richting de VV opereert en hoe de VV betrokken wordt bij de totstandkoming van besluitvorming.

Gezien de maatschappelijke gevoeligheid van het onderwerp aardgaswinning en de daarmee gepaard gaande bodemdaling is het meenemen van de VV in besluitvorming rond gaswinning, ondanks de eenduidige bevoegdheid van het college, een logische stap. De tijd echter die beschikbaar is voor het uitvoeren van de inhoudelijke analyse is beperkt en in dit geval nog beperkter vanwege de verkiezingen en vorming van een nieuw college. Deze situatie doet zich vaker voor, rond allerlei gevoelige onderwerpen. Het advies is om dit spanningsveld expliciet te maken en om deze case te gebruiken om een meer algemene werkwijze met de VV te ontwikkelen voor dit soort situaties.

15. Bijlagen

1. Brief aan het Ministerie van EZK inzake de wijziging van het instemmingsbesluit Pernis-West, dms 1404898
2. Brief aan de VV inzake de wijziging van het instemmingsbesluit Pernis-West, dms 1405656

Tekst_Onderwerp

Dossiernummer : Nr_Dossier
Vergaderdatum : VV_datum

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van D&H_datum, dossiernummer Nr_Dossier;
gelezen het positieve advies van de commissie ...;

overwegende dat:
...

Gelet op:
...

Besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van VV_datum

De Verenigde Vergadering voornoemd,
de Secretaris,

de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt